

vendt det bedste Materiale og, saa vidt det overhovedet var muligt og der var Raad til det, faa brændte Sten i Stedet for Cementsten og da navnlig brændte Tegl til Tag i Stedet for Cementtagsten. Derved vilde vi skabe en Landbobebyggelse, der vilde komme til at passe ind i vor smukke danske Natur lige saa godt som de gamle danske straatækte Bindingsværksbøndergaarde i sin Tid, og det vilde være en overmaade stor Gevinst. Jeg vil derfor i meget høj Grad beklage, hvis man gennemfører det, her bringes i Forslag, paa en saadan Maade, at det kommer til at lægge sig paa tværs af denne Udvikling.

Jeg skal ikke paa dette Tidspunkt gøre nogen Indvending imod den Nedsættelse af Summerne, man her har bragt i Forslag, navnlig ogsaa fordi jeg mener, at man nødvendigvis i en meget nær Fremtid maa tage Standpunkt til, efter hvilke Principper man skal arbejde i vor Jordlovgivning. Jeg har gjort opmærksom paa, at det flere Steder har vist sig, at der ikke var Ansøgere nok til disse Brug, og at der derfor i de bedre Egne af Landet ikke blev oprettet saadanne Brug i større Omfang. Jeg vil ikke paa- staa — det vilde ogsaa være at rejse et i denne Sal gammelt Stridsspørgsmaal, hvis jeg vilde paastaa noget saadant —, at det er, fordi de paagældende unge Landmænd, der skulde søge disse Brug eller ogsaa søge efter Loven af 4. Oktober 1919, ubetinget har erklæret sig for Tilhængere af det Princip, som findes i Loven af 4. Oktober 1919, men efter de Erfaringer, jeg har gjort — og jeg tror ikke, de kan omstødes — i den Retning, jeg her har nævnt, kunde det se ud til, at det i alt Fald var en medvirkende Aarsag.

Jeg skal, som sagt, ikke modsætte mig den Nedsættelse af Beløbet, der er foreslaaet, det vil ogsaa, hvis Begæret ikke bliver større, i det væsentlige kunne strække til; men jeg maa rigtignok tage alvorligt Forbehold om, at der saa maa skaffes Midler til, at ogsaa de Egne af Landet, der bliver forurettet ved ikke at kunne faa Del i de Midler, der her stiles til Raadighed til Oprettelse af mindre Landbrug, faar saadanne Vilkaar, at de kan blive ligestillede.

Det ærede Medlem Hr. Thorhauge sagde under Omtalen af § 4 om det delte

Byggeri, at naar man nu tænker sig, at en Mand bygger for 5 000 Kr. i Aar, saa faar han disse, og saa skal han senere, naar han har faaet bygget Resten, have 4 500 Kr., idet der jo ganske rigtigt i Aar udbetales 9 500 Kr. af Staten som Byggeslaan. Saa enkelt er det nu heller ikke, for er der gaaet 2, 3, 4, Aar og der er sket visse Prisændringer, saa kan det meget vel tænkes, at han da er i Stand til at bygge Resten for et Beløb, der ligger et halvt eller et helt Tusinde Kroner under det, han vilde kunne bygge for, hvis han havde bygget det alt sammen straks. Det modsatte kunde ogsaa tænkes. Derfor synes jeg, at hvis der skal være Ligelighed i Forholdet, kan man ikke uden videre sige, at det er en fast Regel, som det ærede Medlem her sagde.

Saa sagde det ærede Medlem, at de paagældende lider under alt for dyre Bygninger. Det er det, jeg ikke er overbevist om. Jeg tror, at hvor Kommissionerne og Arkitekterne har været deres Opgave voksne og begge har bestræbt sig for, at de paagældende ikke skulde faa dyrere Bygninger, end deres Penge svarede til, har de allerede nu Midler til at begrænse Bygningerne. Jeg ved i alt Fald, at det Arbejde, jeg sammen med vor udmærkede Arkitekt i Odense, Eriksen, har udført i Retning af Bedømmelse af Byggeplaner og i Retning af at kræve Omkostningerne ved disse nedsat til den Grænse, som laa indenfor den paagældende Ansøgers økonomiske Evne, har frugtet, og det gør, tror jeg nok, jeg tør sige, at langt den største Del af dem, der har oprettet disse Brug, rammes aldeles ikke af den Betragtning, som det ærede Medlem Hr. Ulrich anstillede om, at det ikke en Gang havde været til Gavn for dem selv, at vi havde forceret Udstykningen i disse Aar.

Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem Hr. Thorhauge, at hvis en Ansøger mener, han kan nøjes med — ogsaa i Fremtiden — i Stedet for en 3 Værelsers Lejlighed og Køkken en 2 Værelsers Lejlighed med Køkken, saa er det jo aldeles ikke forbudt, der er endogsaa fra Arkitekters Side adskillige Steder — fordi Arkitekter medvirker ved denne Bebyggelse — udarbejdet Typer for et saadant lille Statshus, naar det opføres med det samme. Jeg vil ogsaa